

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

Навчально-науковий інститут культури і мистецтв
Кафедра образотворчого мистецтва та дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор навчально-наукового
інституту культури і мистецтв
проф. Олена УСТИМЕНКО-КОСОРІЧ
_____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Історія зарубіжного мистецтва

галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність: 014 Середня освіта (Мистецтво, Образотворче мистецтво)

освітня-програма: Середня освіта (Образотворче мистецтво)

Мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною
комісією НН інституту культури і
мистецтв
« 30 » _____ серпня _____ 2024 р.
Голова _____ Олександр РУДЕНКО

Суми – 2024

Розробники:

Нечипоренко Анна, викладач кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри образотворчого мистецтва та дизайну

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри
образотворчого мистецтва та дизайну
кандидат мистецтвознавства, доцент

Наталя КОХАН

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки	
		1-й	
		Семестр	
Загальна кількість		I	II

годин – 150	Лекції	
	16	16
	Практичні, семінарські	
	18	18
	Лабораторні	
	Самостійна робота	
	26	54
	Консультації	
	2	
	залік	

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія зарубіжного мистецтва» є складовою частиною циклу професійної підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Мистецтво. Образотворче мистецтво).

Метою «Історія образотворчого мистецтва» – ознайомлення здобувачів освіти з основними еволюційними фазами зарубіжного мистецтва в контексті історико-культурних зрушень епохи, шедеврами образотворчого, декоративного мистецтва та архітектури, стильовими особливостями мистецтва різних часів, творчістю провідних майстрів епох; формування художнього смаку та розвиток творчого мислення. Курс спрямований на сприяння збагачення духовного світу здобувача освіти, виховання вміння розуміти твори мистецтва, сприймати мистецтво як невід’ємну частину загального розвитку і становлення компетентності сучасного фахівця.

Завданнями оволодіння теоретичними знаннями про історію мистецтва, про історію виникнення та розвитку різних стилів, особливостей художньо-образної мови; засвоєння основних мистецтвознавчих понять та відповідної термінології; розуміння зв’язків мистецтва з культурним середовищем життєдіяльності людини; засвоєння знань про особливості мистецтва різних епох і різних народів світу; формування цілісного уявлення про історичний розвиток мистецтва; формування умінь використовувати отримані теоретичні знання у процесі самостійної творчої діяльності.

Засвоєння програмного матеріалу дисципліни «Історія зарубіжного мистецтва» забезпечує оволодіння загальними та фаховими компетентностями відповідно до освітньо-професійної програми Середня освіта (Мистецтво. Образотворче мистецтво):
ІК Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі навчання образотворчого мистецтва, що передбачає практичне застосування набутих знань, вмінь і навичок у педагогічній, науково-дослідницькій, творчій діяльності, та у процесі навчання, що характеризується комплексністю та

невизначеністю умов і вимог організації навчально-виховного процесу в базовій школі; **ЗК 1.** Здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина; реалізувати свої права і обов'язки; усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку (громадянська компетентність); **ЗК 3.** Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність); **ПК 1.** Мовно-комунікативна компетентність як здатність: забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою; формувати і розвивати мовно-комунікативні уміння та навички учнів; використовувати знання державної та іноземної мови в освітній і професійній діяльності; **ПК 2.** Предметно-методична компетентність як здатність: моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння сфери образотворчого мистецтва; здійснювати інтегроване навчання учнів; добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів; розвивати в учнів критичне мислення; здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу; формувати ціннісні ставлення в учнів; **ПК 3.** Інформаційно-цифрова компетентність як здатність: орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній і й діяльності; ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси; використовувати цифрові технології в освітньому процесі; **ПК 13.** Інноваційна компетентність як здатність: застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі; використовувати інновації у професійній діяльності; застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності; здатність до навчання впродовж життя: визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати індивідуальні професійні потреби.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліна «Історія зарубіжного мистецтва» викладається студентам ОР Бакалавр і вимагає елементарних знань (в об'ємі шкільного курсу) з основ історії розвитку мистецтв в зарубіжних країнах від найдавніших часів до сучасності

3. Результати навчання за дисципліною

Результати навчання за дисципліною «Історія зарубіжного мистецтва» передбачають освітні і професійні компетентності, що включають здатність до: аналізу періодів та хронологій розвитку мистецтва від давнини до сьогодення; розуміння художніх стилей, напрямків та течій мистецтва; знання імен видатних майстрів, їх життєвий та творчий шлях; розрізняти видатні твори архітектури, скульптури, живопису, графіки, що входять до скарбниці світового мистецтва; пояснювати, узагальнювати й оцінювати особливості розвитку мистецтва; розрізняти пам'ятки мистецтва за авторством, назвою, художнім стилем; проводити мистецький аналіз творів; володіти професійною термінологією; вивчення, узагальнення та впровадження в свою творчу діяльність окремі приклади зарубіжного мистецтва;

використання в педагогічному процесі закладів вищої та позашкільної освіти сучасних методів і прийомів навчання; вироблення у студентів професійних орієнтирів щодо майбутньої професійної діяльності; здатність брати участь у мистецьких дискусіях та інтерактивних обговореннях, логічно аргументуючи власну точку зору; володіння практичними способами пошуку мистецтвознавчої та професійної інформації з використанням сучасних комп'ютерних засобів, мережевих технологій, баз даних і знань; володіння дослідницькими навичками щодо вивчення актуальних проблем розвитку мистецтва в сучасному світі; дотримуючись принципів професійної етики та академічної доброчесності.

<p>Програмні PR3 1 результати навчання (ПРН)</p>	<p>PR3 2 PR3 3 PR3 4 PR3 5 PR3 6 PR3 8 ПРУ 3 ПРУ 4 ПРУ 8 ПРК 1 ПРК 2 ПРК 3 ПРА 3</p>	<p>PR3 1. Знання базових концептуальних основ шкільної освіти та принципів навчання мистецьких дисциплін, педагогіки й методики середньої освіти.</p> <p>PR3 2. Знання та розуміння базових теоретичних і практичних основ образотворчої грамоти й закономірностей послідовності етапів виготовлення виробів образотворчого й декоративного мистецтва.</p> <p>PR3 3. Знання загальних питань з історії розвитку українського та зарубіжного мистецтва, історії методики навчання образотворчого мистецтва, основних методів естетичного виховання та розуміння актуальних проблем методики вивчення окремих тем шкільного курсу образотворчого мистецтва.</p> <p>PR3 4. Знання методики впровадження нових електронних освітніх ресурсів з мистецьких дисциплін базової школи та основ проведення сучасного наукового мистецтвознавчого дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, відбору та опрацювання інформаційних джерел в галузі професійної мистецько-освітньої діяльності, у т.ч. і закордонних.</p> <p>PR3 5. Знання методичних основ проектування різних типів уроків, у т.ч. інтегрованих, із застосуванням конкретної технології навчання мистецьких дисциплін з дотриманням санітарно-гігієнічних правил під час роботи.</p> <p>PR3 6. Знання класичних і новітніх художніх технік і технологій образотворчого</p>
---	---	---

й декоративного мистецтва та можливості їх застосування в освітньому процесі у т. ч. в різних видах позакласної та позашкільної роботи.

ПРЗ 8. Знання основних культурно-історичних етапів розвитку мистецьких процесів на основі розуміння пріоритетних напрямів розвитку образотворчого мистецтва та художньо-педагогічної освіти.

ПРУ 3. Уміти застосовувати знання з історії розвитку мистецтва, історії становлення методики навчання образотворчого мистецтва, основних методів естетичного виховання у професійній діяльності.

ПРУ 4. Уміти орієнтуватися в інформаційному просторі, критично оцінювати отриману інформацію, використовувати і розробляти методики впровадження нових електронних освітніх ресурсів з мистецьких дисциплін базової школи, проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, здійснювати сучасне наукове мистецтвознавче дослідження галузі культури і мистецької освіти.

ПРУ 8. Уміти пояснювати тенденції розвитку культурно-мистецьких процесів на основі розуміння пріоритетних напрямів розвитку образотворчого мистецтва та художньо-педагогічної освіти.

ПРК 1. Пояснювати моделі культурно-мистецьких явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на засадах розуміння основних напрямів розвитку образотворчого мистецтва та мистецькопедагогічної освіти. **ПРК 2.** Здатність до ефективної усної та письмової професійної комунікації галузі образотворчого мистецтва державною та іноземною мовами.

ПРК 3. Здатність до розвитку педагогічного лідерства у закладах середньої освіти у процесі образотворчості й мистецькоосвітньої діяльності.

ПРА 3. Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Студент глибоко й впевнено засвоїв весь матеріал, послідовно, логічно вірно його відтворює. Може пов'язати теоретичні та практичні сторони дисципліни, вільно відповідає на нестандартні запитання, показує знання монографічного матеріалу з питання, вірно обґрунтовує наукові поняття, володіє навичками виконання практичних завдань, виявляє вміння самостійно узагальнювати матеріал, не допускає при цьому помилки
82 – 89	Студент знає програмний матеріал, не допускає суттєвих недоліків у відповіді, може вірно використовувати теоретичні положення й володіє навичками при виконанні практичних завдань
74 – 81	
64 – 73	Студент засвоїв лише основний матеріал, але погано орієнтується в окремих положеннях, припускається помилок або неточностей у формулюваннях, порушує логіку та послідовність у викладенні програмного матеріалу та має складнощі при виконанні практичних завдань
60 – 63	
35 – 59	Студент не володіє знаннями щодо значної частини програмного матеріалу, припускається суттєвих помилок, з великими труднощами виконує практичну роботу
1 – 34	

Розподіл балів I, II семестр (залік)

Поточний контроль														Самостійна робота	Сума		
РОЗДІЛ 1							РОЗДІЛ 2										
T.1.1	T.1.2	T.1.3	T.1.4	T.1.5	T.1.6	T.1.7	T.1.8	T.2.1	T.2.2	T.2.3	T.2.4	T.2.5	T.2.6	T.2.7	T.2.8	30	100
35							35										

T 1.1, T 1.2 ... T 2.4 – теми розділів

Згідно з Положенням «Про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка» від 27.04.2020 р., можливе зарахування результатів навчання з окремої теми/тем, розділу, індивідуального завдання

(контрольної роботи) чи дисципліни в цілому, здобутих за цими видами освіти. Обсяг зарахування в годинах/кредитах ECTS визначається згідно з переліком компетентностей і результатів навчання, передбачених даною робочою програмою. Зарахування результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється відповідно до пунктів 3.6-3.9 названого Положення.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Залік, екзамен, тести, проекти, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

6. Програма навчальної дисципліни

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Образотворче мистецтво та архітектура від найдавніших часів до середини XIX ст.

Тема 1.1. Особливості первісного мистецтва (Звичаї й релігійні вірування як історичний фон для образотворчого мистецтва первісної людини. Наскельне мистецтво. Відбитки рук, зображення людей і тварин (у печерах Альтаміри, Ласко тощо). Мегалітичні споруди. Зображення тварин і птахів у пам'ятках давнього мистецтва. Дрібна пластика. Доісторична скульптура.)

Тема 1.2. Мистецтво давніх цивілізацій. Античність – колыска європейської цивілізації. (*Єгипет*. Піраміди в Єгипті. Великий сфінкс у Гізі. Скульптура та

рельєфи Стародавнього Єгипту, скульптурний портрет. Канон зображення людини у творах образотворчого мистецтва Стародавнього Єгипту. Розписи палаців, храмів, гробниць та саркофагів. **Вавилон.** Зикурат в Урі. Брама Іштар та рельєфи химерних тварин з полив'яної цегли. **Центральна та Південна Америка.** Піраміди та храми майя, інків. Фрески храмів, скульптура. «Золото інків». **Стародавня Греція.** Крито-Мікенська культура. Гомерівський період. Період архаїки. Грецький храм. Ордери: доричний, іонічний, коринфський. Мистецтво високої класики. Кераміка. Види давньогрецького вазопису та його сюжети Ансамбль Афінського Акрополя. Пізня класика. Скульптори античності. Мистецтво епохи еллінізму. **Стародавній Рим.** Досягнення римського інженерного мистецтва. Античні римські амфітеатри. Колізей. Триумфальні арки. Римський скульптурний портрет. Мозаїки та фрески).

Тема 1.3. Образотворче мистецтво та архітектура епохи середньовіччя. (Характерні риси романського стилю в архітектурі: храми, фортеці, монастирі-фортеці, замки-фортеці. Монументальний живопис (фрески, мозаїки). Скульптура (монументальні рельєфи). Книжкова мініатюра. Відмінності готичної архітектури (стрільчасті склепіння, велика кількість арок, вікон, галерей). Архітектура середньовічного міста. Найвідоміші готичні собори Європи та їх скульптурне оздоблення. Вітражні композиції соборів).

Тема 1.4. Мистецтво доби Відродження. (Умовний розподіл епохи Відродження (проторенесанс, раннє Відродження, Високий Ренесанс, пізній Ренесанс). Елементи античності та готики в архітектурі палаццо, ротонд та галерей. Творчість: Ф. Брунеллескі, Донателло, С. Боттічеллі, Леонардо да Вінчі, Рафаеля, Мікеланджело Буонарроті, Тіціана Вечелліо. Національні риси мистецтва Відродження в Німеччині та Нідерландах. Творчість: Альбрехта Дюрера, Яна ван Ейка, Ієроніма Босха, Пітера Брейгеля).

Тема 1.5. Образотворче мистецтво і архітектура епохи Бароко. (Характерні риси стилю бароко в архітектурі. Створення монументальних архітектурних ансамблів. Палацово-паркові комплекси. Театральність образів в Скульптурі. Розписи в церквах і палацах, вівтарний живопис. Сюжетна картина, портрет. Творчість: М. да

Караваджо, Д. Веласкеса, П. П. Рубенса, Рембрандта ван Рейна. Голандський натюрморт).

Тема 1.6. Стиль рококо в образотворчому мистецтві та архітектурі Європи. (Характерні риси стилю рококо. Особливості архітектури. Інтер'єр. Скульптура (рельєфи, статуї для садів, парків, приміщень та фонтанів). Творчість: Ж.-Б. Піґаля, Клодіона, Ж.-А. Ватто, Ф. Буше).

Тема 1.7. Стиль класицизм: архітектура, скульптура, живопис. (Характерні риси архітектурного стилю класицизму. Архітектурні споруди: Арка Миру (Італія), Лувр, східний фасад (Франція). Інтер'єри палаців та соборів. Фасад як самостійна архітектурна форма. Садово-паркове мистецтво (Версальський парк). Скульптура (статуї, рельєфи, скульптурні портрети, публічні пам'ятники). Живопис (історичний портрет, пейзаж). Творчість: П. Феді, А. Канова, Н. Пуссена, К. Лоррена, Ж.-Л. Давіда).

Тема 1.8. Романтизм в образотворчому мистецтві Європи. (Архітектурні напрями романтизму (історизм, неоготика, неовізантизм). Інтер'єри палаців. Скульптура романтизму. Творчість: А. Д. Шодє, Ф. Рюда, Е. Делакруа, Т. Жеріко, Ф. Гойя, І. Айвазовського, К. Брюллова).

Розділ 2. Образотворче мистецтво та архітектура кінця ХІХ - початку ХХІ ст.

Тема 2.1. Реалізм ХІХ ст. у мистецтві Європи. (Вплив промислової революції ХІХ ст. на образотворче мистецтво та архітектуру. Архітектурні напрями реалізму (неороманський, неоєгипетський, неогрецький, боз-ар). Скульптура та пластика малих форм. Творчість: Е. А. Бурделя, А. Майоля, Л. Позена, М. Мікешина. Школи живопису: Барбізонська (Ж. Дюпре, Н. Діас, Т. Руссо та ін.). Французький та італійський реалізм (Г. Курбе, І. Каффі та ін.). Російські передвижники (О. Саврасов, В. Васнецов, М. Нестеров та ін.).

Тема 2.2. Імпресіонізм та постімпресіонізм в образотворчому мистецтві Європи. (Виникнення імпресіонізму в мистецтві Франції (мистецтво вражень). Манера виконання, техніка письма та мотиви художників-імпресіоністів. Неоімпресіонізм (пуантилізм). Постімпресіонізм. Творчість: К. Моне, О. Ренуара, Е.

Дега, К. Піссарро, А. Сіслея, Б. Морізо, Ж. Сьорра, П. Сіньяка, П. Сезанна, В. Ван Гога, П. Гогена, О. Родена).

Тема 2.3. Стиль модерн в образотворчому мистецтві та архітектурі Європи. (Характерні риси архітектурного стилю модерн. Використання в інтер'єрі мозаїки та керамічних деталей. Творчість архітекторів: В. Орті, А. Вельде, Е. Гімара, О. Вагнера, Е. Базіле, А. Гауді. Рослинні мотиви, алегоричність сюжетів у живописі стилю модерн. Творчість: Г. Клімта, Я. Мальчевського, С. Виспянського, А. Мухи).

Тема 2.4. Модернізм сукупність мистецьких течій кінця XIX – середини XX ст. (Напрями і течії в образотворчому мистецтві модернізму: абстракціонізм (П. Мондріан, К. Малевич, В. Кандинський); кубізм (Ж. Брак, П. Пікассо, О. Архипенко); сюрреалізм (С. Далі, А. Массон, П. Дельво); футуризм (У. Боччоні, Д. Балла, Д. Сіверіні, Д. Бурлюк, О. Екстер, О. Богомазов); експресіонізм (Е. Мунк, Е. Кірхнер, Е. Нольде); фовізм (А. Матісс, А. Дерен, М. Вламінк); дадаїзм (М. Дюшан).

Тема 2.5. Зарубіжне мистецтво 1950-60-х рр. Абстрактний експресіонізм. Геометрична абстракція. Поп-арт. (Специфічні риси розвитку зарубіжного мистецтва другої половини XX ст. Абстрактний експресіонізм. Геометрична абстракція. Розвиток живопису дії – ташизму. Поп-арт або «популярне мистецтво». Основні принципи поп-арту. Реклама та поп-арт. Фотомонтаж, колаж, ассамбляж, інсталяція в поп-арті. Вплив поп-арту на гіпперреалізм. Творчість: Дж. Поллока і Ф. Клайна, М. Ротко, Д. Джонса, Е. Уорхола, Р. Раушенберга, Р. Ліхтенштейна, Т. Вассельмана, Дж. Розенквіст, Д. Хокні).

Тема 2.6. Мистецькі практики 1970-90-х рр. Теоретичні засади мистецтва постмодернізму. (Періодизація постмодернізму. Принцип цитатності. Скептичне ставлення до категорії новизни. Зміна співвідношення між формою та змістом. Специфічні риси нових течій: мінімалізм, неоавангард, концептуалізм. Процесуальні види мистецтва: хепенінг, перформанс. Робота з простором – інсталяція, інвайромент та ін. Нові технології і мистецтво. Зародження і розвиток відео-арту. Мистецтво і природній простір: ленд-арт. Мистецтво як текст: специфіка леттризму. Характеристика загальних принципів оптичного та кінетичного мистецтва).

Тема 2.7. Зарубіжне мистецтво початку ХХІ ст. (Інтернаціональність художньої мови. Технології хай-тек (мінімум декоративних надмірностей і прикрас). Деконструктивізм (зміна архітектурних правил і форм). Екологізм (природні матеріали та форми).

Тема 2.8. Новітнє образотворче мистецтво та архітектура. (Віртуальні арт-заходи. Графічний дизайн 3D Motion. NFT-мистецтво. Стріт-арт. Неонові твори, Віджеїнг, Живопис і поезія).

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
РОЗДІЛ 1. ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ТА АРХІТЕКТУРА ВІД НАЙДАВНІШИХ ЧАСІВ ДО СЕРЕДИНИ ХІХ СТ.												
Тема 1.1. Особливості первісного мистецтво	7	2	2			3						
Тема 1.2. Мистецтво давніх цивілізацій. Античність – колиска європейської цивілізації	13	2	4			7						
Тема 1.3. Образотворче мистецтво та архітектура епохи середньовіччя	9	2	2			5						
Тема 1.4. Мистецтво доби Відродження	9	2	2			5						
Тема 1.5. Образотворче мистецтво і архітектура	9	2	2			5						

епохи Бароко												
Тема 1.6. Стиль рококо в образотворчому мистецтві та архітектурі Європи	9	2	2			5						
Тема 1.7. Стиль класицизм: архітектура, скульптура, живопис	9	2	2			5						
Тема 1.8. Романтизм в образотворчому мистецтві Європи	9	2	2			5						
РОЗДІЛ 2. ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО ТА АРХІТЕКТУРА КІНЦЯ ХІХ - ПОЧАТКУ ХХІ СТ.												
Тема 2.1. Реалізм XIX ст. у мистецтві Європи	7	2	2			3						
Тема 2.2. Імпресіонізм та постімпресіонізм в образотворчому мистецтві Європи	9	2	2			5						
Тема 2.3. Стиль модерн в образотворчому мистецтві та архітектурі Європи	9	2	2			5						
Тема 2.4. Модернізм сукупність мистецьких течій кінця ХІХ – середини ХХ ст.	13	2	4			7						
Тема 2.5. Зарубіжне мистецтво 1950-60-х рр. Абстрактний експресіонізм. Геометрична	9	2	2			5						

абстракція. Поп-арт											
Тема 2.6. Мистецькі практики 1970- 90-х рр. Теоретичні засади мистецтва постмодернізму	9	2	2			5					
Тема 2.7. Зарубіжне мистецтво початку XXI ст.	9	2	2			5					
Тема 2.8. Новітнє образотворче мистецтво та архітектури	9	2	2		2	5					
Усього годин	150	32	36		2	80					

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Періодизація й основні характеристики первісного мистецтва	2	
2	Мистецтво стародавнього світу	2	
3	Образотворче мистецтво та архітектура епохи середньовіччя. Романський стиль	1	
4	Образотворче мистецтво та архітектура епохи середньовіччя. Готика	1	
5	Мистецтво доби Відродження	2	
6	Образотворче мистецтво і архітектура епохи Бароко	2	
7	Стиль рококо в мистецтві Європи	2	
8	Стиль класицизм: архітектура, скульптура, живопис	2	
9	Романтизм в Європейському мистецтві	2	
10	Реалізм XIX ст. у мистецтві Європи	2	
11	Імпресіонізм в образотворчому мистецтві Європи	1	
12	Постімпресіонізм в образотворчому мистецтві Європи	1	
13	Стиль модерн в мистецтві Європи	2	
14	Модернізм сукупність мистецьких течій кінця XIX ст. початку XX ст.	2	
15	Зарубіжне мистецтво 1950-60-х рр. Абстрактний експресіонізм. Геометрична абстракція. Поп-арт	2	

16	Мистецькі практики 1970-90-х рр. Теоретичні засади мистецтва постмодернізму	2	
17	Мистецькі практики 1970-90-х рр. Концептуалізм, хепенінг, перформанс, інвайромент. Новітнє мистецтво	2	
Разом		32	

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Особливості первісного мистецтва. Наскельні малюнки. Кераміка. Мегаліти	1	
2	Мистецтво Месопотамії. Мистецтво давньої Палестини. Мистецтво стародавнього Китаю	1	
3	Мистецтво давніх цивілізацій. Мистецтво давнього Єгипту. Мистецтво стародавньої Індії	1	
4	Античність – колыска європейської цивілізації. Мистецтво стародавньої Греції та Риму	2	
5	Образотворче мистецтво та архітектура епохи середньовіччя. Романський стиль в архітектурі і образотворчому мистецтві	1	
6	Образотворче мистецтво та архітектура епохи середньовіччя. Етапи розвитку готики	1	
7	Мистецтво доби Відродження. Високе відродження. Творчість «Титанів Відродження»	2	
8	Мистецтво Північного Відродження в Німеччині та Нідерландах	1	
9	Образотворче мистецтво та скульптура епохи Бароко в Європі	1	
10	Архітектура епохи Бароко. Створення монументальних архітектурних ансамблів. Палацово-паркові комплекси	2	
11	Стиль рококо в образотворчому Європи	1	
12	Стиль рококо в архітектурі Європи	1	
13	Стиль класицизм: архітектура. Садово-паркове мистецтво (Версальський парк).	1	
14	Стиль класицизм: скульптура, живопис	1	
15	Романтизм в образотворчому мистецтві Європи	1	
16	Сукупність «романтичних» стилів в архітектурі кінця XVIII ст. — пер. пол. XIX ст.	1	
17	Реалізм XIX ст. у мистецтві Європи	1	
18	Архітектурні напрями реалізму (неороманський, неоєгипетський, неогрецький, боз-ар)	1	

19	Імпресіонізм образотворчому мистецтві Європи	1	
20	Постімпресіонізм в образотворчому мистецтві Європи	1	
21	Ар-нуво в образотворчому мистецтві Європи	1	
22	Стиль модерн в європейській архітектурі	1	
23	Модернізм сукупність мистецьких течій кінця XIX – середини XX ст. Абстракціонізм. Експресіонізм. Дадаїзм	2	
24	Модернізм сукупність мистецьких течій кінця XIX – середини XX ст. Кубізм. Сюрреалізм. Фовізм	2	
25	Зарубіжне мистецтво 1950-60-х рр. Абстрактний експресіонізм. Геометрична абстракція. Поп-арт	1	
26	Зарубіжне мистецтво 1950-60-х рр. Поп-арт	1	
27	Теоретичні засади мистецтва постмодернізму	1	2
28	Мистецькі практики 1970-90-х рр. Мистецькі практики 1970-90-х рр. Ленд-арт, оптичне мистецтво, кінетичне мистецтво, деконструкція	1	
29	Світове мистецтво на зламі XX-XXI століть: свобода творця	1	
30	Новітнє образотворче мистецтво та архітектура	1	
31	Віртуальні арт-заходи. Графічний дизайн 3D Motion. NFT-мистецтво. Стріт-арт. Неонові твори	1	
Разом		36	

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Аксенова А. Історія мистецтв. Київ : Форс, 2020. 208 с.
2. Берд М. 100 ідей, що змінили мистецтво. Київ : ArtHuss, 2019. 216 с.
3. Бойлен А. Л. Візуальна культура. Київ : ArtHuss, 2021. 208 с.
4. Ваврух М., Гавалюк Р. Нариси з історії української художньої культури. Львів : Світ, 2018. 268 с.
5. Галл С. Як розуміти мистецтво. Київ : Книголав, 2020. 96 с.
6. Згурська М., Лавриненко Н. Архітектурні стилі. Харків : Фолио, 2013. 153 с.
7. Ідема Й. Як ходити до музею. Харків : Фабула, 2019. 132 с.
8. Масол Л.М. Мистецтво 8 клас. Київ: Освіта, 2016. 239 с.
9. Меннінг М., Гранстрем Б. Розповіді про картини. Історія живопису для дітей. Київ : Махаон, 2021. 88 с.
11. Пустиннікова И., Беспалова Н. Середньовічні замки Європи. Харків : Mikko, 2010. 160 с.
12. Фартинг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. Харків : Vivat, 2019. 576 с.

13. Юнгер М. Пікассо: живопис, що шокував світ. Київ : Ранок, 2019. 448 с.
14. Мистецтво. Ілюстративний атлас. Київ : Махаон, 2016. 168 с.
15. Велика ілюстрована енциклопедія історії мистецтв / Пер. з англійської. К.: Махаон-Україна, 2008. 512 с.: іл
16. Демідко О. Книга Історія образотворчого мистецтва та архітектури. К.:Ліра-К, 2021. 427 с., іл.
17. Шевнюк О. Л. Історія мистецтв: навчальний посібник. К.: Освіта України, 2015. 451 с.: іл.
18. Історія культури: навчальний посібник /О. А. Гаврюшенко, В. М. Шейко, Л. Г. Тишевська. – К.: Кондор, 2004. – 763 с.
19. Культурологія: теорія та історія культури. Навч. посіб. Видання 3-тє, перероб. та доп. / За ред. І. І. Тюрменко. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 370 с.
20. Левчук Л. Т. Історія світової культури / Левчук Л. Т. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 400 с.
21. Art Since 1900: Modernism, Antimodernism, Postmodernism / Hal Foster, Rosalind Krauss, Yve-Alain Bois. — New York: Thames & Hudson, 2004
22. Mesch C. Art and Politics : A Small History of Art for Social Change Since 1945 , 2013.

**9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна
(за потребою)**

Обладнання для практичних занять з курсу: «Історія образотворчого мистецтва та архітектури»: ноутбук або ПК з відповідним програмним забезпеченням, опорні конспекти лекцій, навчальні посібники, електронні презентації лекцій, фото матеріали, робоча програма.